

PM Ramanslag till externa organisationer 2020

Enligt beslut i landstingsfullmäktige (JLL 332/2001) ska regionen ge stöd till länets organisations- och föreningsliv. Regler och villkor för bidrag till externa organisationer (RS/2156/2017) gäller för bidragsfördelningen. Anslagsfördelningen sker i två steg;

- 1) fördelning av totalanslaget till målområden och organisationsgrupper
- 2) fördelning till organisationer inom organisationsgrupper

Det första steget sker genom beslut i regionala utvecklingsnämnden och den andra sker på delegation av kulturchefen.

Förändring av anslaget

I budgeten för 2020 avsätts 8 360 000 kronor för ändamålet inom verksamhetsområde Kulturs ram. Anslaget är förändrat gentemot föregående år mot bakgrund av färre antal sökande organisationer, minskat medlemsantal samt regionens ambition att införa verksamhetsbidrag till fria grupper inom scenkonst. För det ändamålet avsätts 100 000 kronor. Bidraget avses användas för verksamhetsstöd till de fria scenkonstgrupperna Undantaget samt Nordcirkus som bidrar med kvalitativ scenkonst i länet samt kompletterar Estrad norrs utbud. Detta är en prioritering som Region Jämtland Härjedalen har angett i sin ansökan till Statens kulturråd. Verksamhetsbidragen kommer att hanteras inom ramen för Kultursamverkansmodellen och därtill avsedd uppföljning.

För att möta ett förändrat organisations- och föreningsliv samt regionens möjlighet att möta detta så föreslås en utredning som bör presentera förslag om nya principer för bidrag till civilsamhället.

Ärendebeskrivning

38 ansökningar har inkommit fördelat på organisationsgrupperna Studieförbund, Idrottsförbund, Ungdomsorganisationer, Politiska ungdomsorganisationer, Nykterhetsorganisationer, Handikapporganisationer, Pensionärsorganisationer samt Övriga organisationer.

Från och med 2014 betraktas SISU Idrottsutbildarna som ett studieförbund som i likhet med övriga studieförbund ska svara upp mot statens syfte med stöd till folkbildningen. Det innebär att regionen 2015 förstärkte organisationsgruppen Studieförbund med 364 000 kronor baserat på 2013 års redovisade studietimmar. Detta gjordes genom omfördelning inom organisationsanslagets totala ram. Ramanslaget för Studieförbund blev därför 4 510 000 kronor år 2015. För 2020 föreslås anslaget vara 4 300 000 kronor.

Fördelningsprincipen tillämpas även för 2020 års anslag och fördelas utifrån 2018 års redovisning. Fördelningen grundar sig på antalet studietimmar för cirkelverksamhet, annan gruppverksamhet samt kulturarrangemang (motsvarande för SISU). Ett arrangemang räknas som 9 studietimmar i redovisningen. Studieförbundens totala verksamhet har minskat något från föregående år. Den regionala spridningen har förbättringspotential då endast 37% av den totala verksamheten sker utanför Östersunds kommun. När det gäller endast kulturarrangemang eller motsvarande så sker nästan 58% utanför Östersunds kommun.

SISU ingår inte i Folkbildning Mittnorrland, som är mottagare av regionanslaget för fördelning till övriga studieförbund. SISU erhåller sitt anslag direkt från regionen enligt nedanstående beräkning.

**Studieförbundens verksamhet i
Jämtlands län 2018**

<i>Totalt antal studietimmar SISU</i>	21 903
<i>Totalt antal studietimmar Folkbildning Mittnorrland</i>	255 015
<i>Totalt antal studietimmar, alla studieförbund</i>	276 918
<i>Totalt anslag, kr</i>	4 300 000
<i>Kostnad per studietimme, kr</i>	15,53
Anslag SISU, kr	341 000
Anslag Folkbildning Mittnorrland, kr	3 959 000

*anslaget är avrundat.

Ungdomsorganisationerna har konstant minskat under den senaste tioårsperioden, både vad gäller antal organisationer som söker regionbidrag och medlemsantal. En del organisationer har svårt att uppfylla bidragsreglernas krav på minst 200 medlemmar. Flera av de politiska ungdomsorganisationerna ansöker inte om bidrag vilket dels kan betyda att de inte finns representerade i länet, att de saknar kontinuerlig verksamhet eller att de inte är medvetna om möjligheten.

J/H Idrottsförbund engagerar ca 60 000 medlemmar i drygt 400 föreningar i länet. Fokus de kommande två åren är att främja deltagande för äldre/seniorer, människor med funktionsvariationer samt nyanlända. Noteras bör att J/H Idrottsförbund har ökat sitt kapital med ca 500 000 kronor mellan 2016 och 2018.

Handikapporganisationerna, eller funktionsrättsrörelsen, utgörs främst av Handikappsamverkan som organiserar 27 aktiva föreningar med kontinuerlig verksamhet. Jämtlands läns brukarråd ansöker om organisationsbidrag inom ramen för Handikapporganisationer. Grundbidrag till Jämtlands läns brukarråd hanteras i särskild ordning. Övriga handikapporganisationer, DHR och SRF söker organisationsbidrag samfällt för att nå upp till minimikravet på 300 medlemmar. Totalt engagerar funktionsrättsrörelsen ca 8 200 medlemmar i länet.

Pensionärsorganisationerna har en aktiv föreningsverksamhet och genomför sociala och hälsofrämjande aktiviteter i hela länet. Medlemsantalet har i princip ökat konstant sedan 2006 men under de senaste åren minskat något. De bidragsberättigade pensionärsorganisationerna PRO, SPF och SKPF har tillsammans ca 16 600 medlemmar i länet.

Sedan Länsnykterhetsförbundet upphörde 2010 har medlemsantalet inom Nykterhetsorganisationerna varit relativt konstant men med en svag ökning de senaste

åren. IOGT-NTO med drygt 1 200 medlemmar är den enda nykterhetsorganisation som ansöker om bidrag för 2020.

Vad gäller Övriga organisationer så kan det ske relativt snabba förändringar från år till år vad gäller antal organisationer som söker regionalt anslag. En omfördelning till fördel för de övriga organisationerna föreslås då vi ser en positiv utveckling inom framför allt Jämtlands läns konstförening och Heimbygda som båda organisationerna starkt bidrar till utvecklingen av lokala mötesplatser och en positiv verksamhet i länet.

Ekonomi

Anslagsfördelningen finansieras inom verksamhetsområde Kulturs budgeterade ram och medför ingen ökad kostnad för regionen i övrigt.

Regional utveckling

Anslagsfördelningen medför positiva effekter på flera av Regionala utvecklingsstrategins prioriterade områden. Genom att stimulera länets organisationsliv så ökar förutsättningarna för lokal verksamhet där människor kan vara aktiva, delaktiga och skapande. Organisationerna erbjuder i de flesta fall ett livslångt lärande som ger goda förutsättningar för länets invånare att utvecklas. Det breda föreningslivet bidrar till upplevelser och aktiviteter i hela länet, både för länets invånare och för besökare. Föreningslivet bidrar i en del fall till stöd och service, inte minst i glesbygdsområden, där den sociala aspekten för sammanhållning är central.

Jämställdhet och jämlikhet

Anslagsfördelningen berör indirekt kvinnor, män, flickor och pojkar genom att regionbidraget säkerställer att resurser finns för att utveckla lokal verksamhet. När det gäller studieförbundens verksamhet så deltar kvinnor i mycket högre utsträckning än män. Den övergripande majoriteten av deltagare i studiecirkel är kvinnor. Ca 10% av folkbildningsverksamheten riktas till prioriterade grupper så som nyanlända och personer med funktionsnedsättningar. Samtliga organisationer försäkrar att verka för god tillgänglighet i de lokaler som nyttjas för verksamheten. Redovisningarna visar att det finns ett utvecklingsarbete att göra för att nå nyanlända och andra nya målgrupper.

Barns rättigheter

En stor utmaning för organisationslivet i allmänhet är att engagera och involvera barn och unga i både verksamhet och styrelsearbete. När det gäller ungdomsorganisationer så ska dessa särskilt sträva mot en majoritet av unga under 25 år i styrelsen. Vissa organisationer arbetar särskilt för barns rättigheter.

Miljö

Beslutet medför ingen direkt miljöpåverkan. Närheten till ett lokalt föreningsliv är positivt ur såväl ett demokrati- och tillgänglighetsperspektiv som ur ett miljöperspektiv.

Analys

En enkel analys visar att länets organisationsliv på olika sätt bidrar till att nå både regionens övergripande mål samt bidragsreglernas prioriterade målområden;

Demokrati och delaktighet, Folkhälsa och hållbar utveckling och Det livslånga lärandet. Sammanfattningsvis är den stora utmaningen för många organisationer både att fortsätta engagera sina egna målgrupper och att nå nya målgrupper.

Organisationslivet och civilsamhället är i ständig förändring. Det traditionella föreningslivet tar sig nya uttryck och former och regionens regler blir i det avseendet ett trubbigt verktyg för att svara upp mot nya mål och utmaningar. Att dessutom hitta former för integration, engagemang och delaktighet ställer nya och utmanande krav på både civilsamhällets aktörer och myndigheter. Arbetet med uppföljning och statistik är omfattande och resurskrävande. Utifrån detta finns ett stort behov av att se över hur regelverket fungerar i ett förändrat civilsamhälle samt hur ett standardiserat uppföljningsarbete kan genomföras. Därför föreslås en utredning som bör presentera förslag om nya principer för bidrag till civilsamhället.

Förslag till fördelning

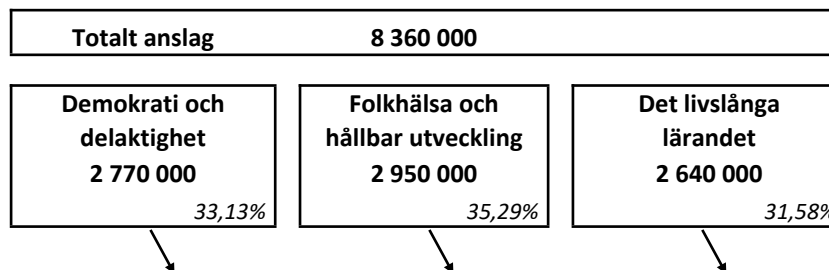
Utifrån ramanslaget till externa organisationer så föreslås anslag till respektive organisationsgrupp enligt nedan. Förslaget är oförändrat från föregående år.

Anslag till organisationsgrupp	Anslag år 2020
Studieförbund	4 300 000
<i>varav SISU</i>	<i>341 000</i>
Ungdomsorganisationer	220 000
Politiska ungdomsorganisationer	250 000
Idrottsförbund	1 620 000
<i>varav länshandikappidrottsförbundet</i>	<i>370 000</i>
Handikapporganisationer	900 000
Pensionärsorganisationer	240 000
Nykterhetsorganisationer	260 000
Övriga organisationer	570 000
Summa fördelat totalanslag	8 360 000

Bilaga: RAMANSLAG TILL ORGANISATIONSGRUPPER 2020

Bidragspåsar

i %-andel av totala anslaget

Bidragsgrupper	Anslag 2020				Anslag 2019	Förändring	
					i %	i kr	
Studieförbund <i>varav SISU, 341 tkr</i>	4 300 000	1 500 000 34,88%	600 000 13,95%	2 200 000 51,16%	4 300 000	0,00	0
Ungdomsorganisationer	240 000	170 000 70,8%	50 000 20,83%	20 000 8,33%	300 000	-20,00	-60 000
Politiska ungdomsorganisationer	250 000	210 000 84,0%	20 000 8,00%	20 000 8,00%	250 000	0,00	0
Idrottsförbund <i>varav Handikappidrotten, 370 tkr</i>	1 580 000	500 000 31,65%	980 000 62,03%	100 000 6,33%	1 650 000	-4,24	-70 000
Handikapporganisationer	920 000	130 000 14,13%	750 000 81,52%	40 000 4,35%	960 000	-4,17	-40 000
Pensionärsorganisationer	240 000	30 000 12,50%	180 000 75,00%	30 000 12,50%	240 000	0,00	0
Nykterhetsorganisationer	260 000	40 000 15,38%	180 000 69,23%	40 000 15,38%	260 000	0,00	0
Övriga organisationer	570 000	190 000 33,33%	190 000 33,33%	190 000 33,33%	500 000	14,00	70 000
	8 360 000						

Omfördelning av bidrag till fri scenkonst	
Undantaget	50 000
Nordcirkus	50 000
	8 460 000

0
0
8 460 000

